

Klimatologisch maandoverzicht

juni 2023

1. Algemeen klimatologisch overzicht, juni 2023	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, juni 2023	5
Overzicht van de maandwaarden sinds 1991	5
Recordwaarden en indeling sinds 1901	5
Evolutie van de dagwaarden	6
Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991	7
3. Klimatologisch overzicht voor België, juni 2023	9
Geografische verdeling van de temperaturen	9
Geografische verdeling van de neerslag	10
Geografische verdeling van de droogte-index	10
Geografische verdeling van de zonnestraling	11

1. Algemeen klimatologisch overzicht, juni 2023

Een zeer warme en zonnige maand

Nieuwe absolute temperatuurrecords

Op drie dagen na, lagen de temperaturen in Ukkel de hele maand boven de respectievelijke normale waarden.

Geheel volgens de verwachtingen hebben we drie nieuwe absolute records bereikt voor de temperaturen:

- **Gemiddelde temperatuur:** voor het eerst sinds het begin van de waarnemingen in 1833 konden we een waarde van **meer dan 20°C noteren: 20,3°C** (normaal: 16,7°C), **1°C meer** dan het vorige absolute record van 19,3°C in 1976 en 2003 (metingen vanaf 1833).
- **Gemiddelde maximumtemperatuur:** **25,4°C** (normaal: 21,2°C). Het vorige absolute record van 24,7°C dateerde van 1976 (metingen vanaf 1892).
- **Gemiddelde minimumtemperatuur:** **14,5°C** (normaal: 12,0°C). Het vorige absolute record van 14,0°C dateerde nog maar van 2021 (metingen vanaf 1892).

Vooral de **tweede decade** (11-20 juni) kende zeer hoge temperaturen:

- **Gemiddelde temperatuur:** 22,2°C (normaal: 16,5°C). Het vorige absolute record van 20,9°C dateerde van 1989 (metingen vanaf 1833).
- **Gemiddelde maximumtemperatuur:** 27,7°C (normaal: 20,8°C). Het vorige absolute record van 26,3°C dateerde van 1989 (metingen vanaf 1892).
- **Gemiddelde minimumtemperatuur:** 16,4°C (normaal: 11,9°C). Het vorige absolute record van 15,8°C dateerde nog maar van 2021 (metingen vanaf 1892).

De temperaturen varieerden in Ukkel tussen **10,3°C** (2 juni) en **31,2°C** (11 juni). **Voor het eerst sinds het begin van de waarnemingen in 1892 daalden de temperaturen tijdens een junimaand niet onder 10°C.** Het vorige record dateerde van 2017, toen ging de minimumtemperatuur nog net onder deze grens (9,8°C).

Nog drie andere opmerkelijke parameters:

- **29 lentedagen** [$\text{max} \geq 20^\circ\text{C}$] (normaal: 17 dagen). Dit is een **evenaring van het absolute record van 2003** (metingen vanaf 1892). De afgelopen maand bleef de maximumtemperatuur enkel op 2 juni onder 20°C (18,9°C).
- **17 zomerdagen** [$\text{max} \geq 25^\circ\text{C}$] (normaal: 5,7 dagen). Dit is een **nieuw absoluut record** (metingen vanaf 1892). Het vorige record van 14 dagen dateerde van 1976 en 1986.
- **4 tropische dagen** [$\text{max} \geq 30^\circ\text{C}$] (normaal: 0,9 dagen). Dit is een **evenaring van het record voor de huidige referentieperiode (2005 en 2017)**. Het absolute record (metingen vanaf 1892) blijft staan op 8 dagen in 1976 en ook in 1947 waren er meer tropische dagen (6 dagen).

Van 8 t.e.m. 17 juni werd er een **officiële hittegolf** geregistreerd in Ukkel (**definitie hittegolf**). We willen hierbij meegeven dat **deze definitie enkel voor Ukkel geldt.** De landelijke hittegolf duurt zolang er in dit meetpunt aan deze definitie wordt voldaan.

In ons land werd de **laagste minimumtemperatuur** op 4 juni in **Elsenborn (Bütgenbach)** gemeten met **1,8°C**. De **hoogste temperatuur** werd op de 11de in **Begijnendijk** geregistreerd met **33,6°C**.

Nieuw absoluut record voor de zonneschijnduur

De zonneschijnduur bedroeg de afgelopen maand **307u 50min in Ukkel** (normaal: 199u 16min). Dit is een **nieuw absoluut record (metingen vanaf 1887)**. Het vorige record dateerde van 1976 (302u 17min).

Vooraf de **eerste decade (1-10 juni)** was **zeer zonnig**. De zon scheen hier toen **126u 19min** (normaal: 64u 10min). Dit is een **nieuw absoluut record voor deze decade**. Het vorige record van 104u 15 min dateerde van 1997 (metingen vanaf 1887).

Tijdens deze eerste decade van juni 2023 scheen de zon zelfs meer dan tijdens de **volledige maand juni 2016** (116u 17min) en meer dan tijdens de volledige maand juni 1987 (i.e. de somberste junimaand sinds het begin van de waarnemingen in 1887 met 95u 29min).

Deze hoge zonneschijnduur is uiteraard gerelateerd met de bewolgingsgraad:

- Voor de 13de keer sinds 1981 konden we de afgelopen maand **geen enkele dag met een volledig betrokken hemel registreren** (normaal: 1,5 dagen). De vorige keer dateerde van 2022.
- We registreerden **11 dagen met een heldere hemel** (normaal: 4,0 dagen). Dit is een **nieuw record vanaf 1981** (vorig record: 10 dagen in 1986 en 2006).

Einde van een lange droogteperiode

16 juni was de **32ste en laatste dag van een lange periode zonder neerslag in Ukkel**. Sinds het begin van de waarnemingen in Ukkel (1892) was dit de **tweede langste droogteperiode**. Enkel in 2007 bleef de neerslag nog langer weg (36 dagen).

Wanneer we naar de **metingen in Brussel-Ukkel vanaf 1833** kijken, zien we **nog een andere langere droogteperiode** (35 dagen in 1887).

Juni bleef **droger dan normaal**. In totaal viel er de afgelopen maand slechts **40,5 mm** neerslag (normaal: 70,8 mm).

Net als in 2006 viel deze hoeveelheid op **7 dagen** (normaal: 14,1 dagen). **Enkel in 2018 waren er nog minder neerslagdagen** (4 dagen). In juni 2018 viel er echter slechts 15,8 mm neerslag (laagste hoeveelheid voor de huidige referentieperiode en derde laagste sinds het begin van de waarnemingen in 1833).

Het **grootste dagtotaal** bedroeg hier **21,7 mm** en werd op de 22ste geregistreerd.

In ons land viel de minste neerslag in de Polders (ongeveer **40%** van de normale hoeveelheid) terwijl de **meeste neerslag in Haspengouw en de Condroz** is gevallen (ongeveer **80%**

van de normale hoeveelheid). Enkel zeer lokaal viel er meer dan 100% van de normale hoeveelheid.

In het klimatologisch meetnet van het KMI werd het grootste dagtotaal op 22 juni in Lauw (Tongeren) gemeten (66,8 mm).

We registreerden de afgelopen maand 10 onweersdagen in ons land (normaal: 11,8 dagen).

Tornado

Op 22 juni passeerde er een tornado in Menuchenet (Bouillon). Deze zorgde zeer lokaal voor veel schade in een bos met verschillende ontwortelde en afgebroken bomen.

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de periode 1991-2020 (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf 1991.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, juni 2023

Overzicht van de maandwaarden sinds 1991

	Eenheid	Waarde	Normaal		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	20.3	16.7	+++	19.3	2003	13.2	1991
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	25.4	21.2	+++	23.8	2017	17.2	1991
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	14.5	12	+++	14	2021	9.6	1991
Neerslagtotaal	mm	40.5	70.8		174.6	2016	15.8	2018
Neerslagdagen	d	7	14.1	--	24	2016	4	2018
Onweersdagen in België	d	10	11.8		21	2016	3	2010
Gemiddelde windsnelheid	m/s	2.9	3.1		3.6	2013	2.6	2021
Overheersende windrichting		ONO						
Zonneschijnduur	uu:mm	307:50	199:16	+++	258:37	2010	112:41	1991
Globale zonnestraling	kWh/m ²	187.4	155.5	+++	182.8	2015	116.6	1991
Relatieve vochtigheid	%	61	71	---	83	2016	62	2015
Dampdruk	hPa	14	13.4		16	2003	11.1	1991
Luchtdruk	hPa	1017	1016.5		1021.3	2006	1010.1	1997

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1991–2020 (referentie for het huidig klimaat).
 Indeling opgesteld voor de periode 1991–2023.
 Recordwaarden van 1991–2022.

Definitie van de indeling sinds 1991.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1991
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1991
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1991

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde		Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	20.3	+++	19.3	2003	11.5	1923
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	25.4	+++	24.7	1976	15.9	1923
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	14.5	+++	14	2021	7.3	1923
Neerslagtotaal	mm	40.5		174.6	2016	12.1	1976
Neerslagdagen	d	7	--	26	1916	4	2018
Zonneschijnduur	uu:mm	307:50	+++	302:17	1976	95:29	1987

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2023.
 Recordwaarden van 1901–2022.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

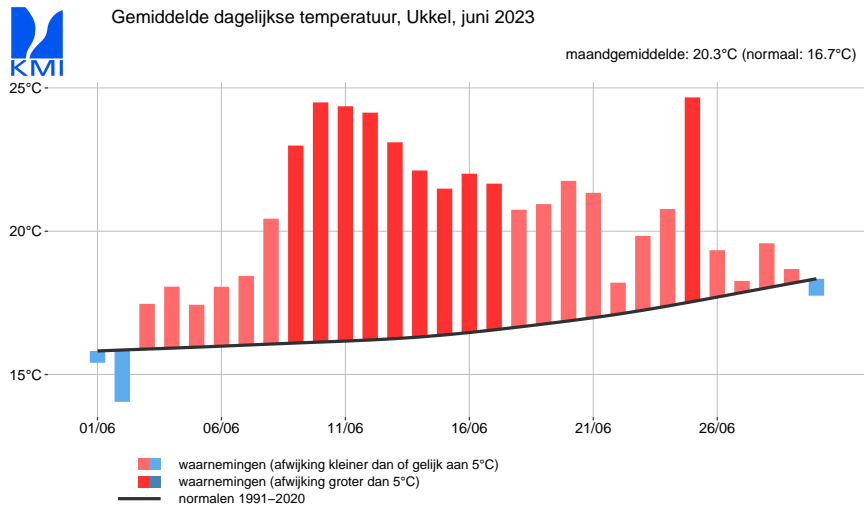

Fig. 1

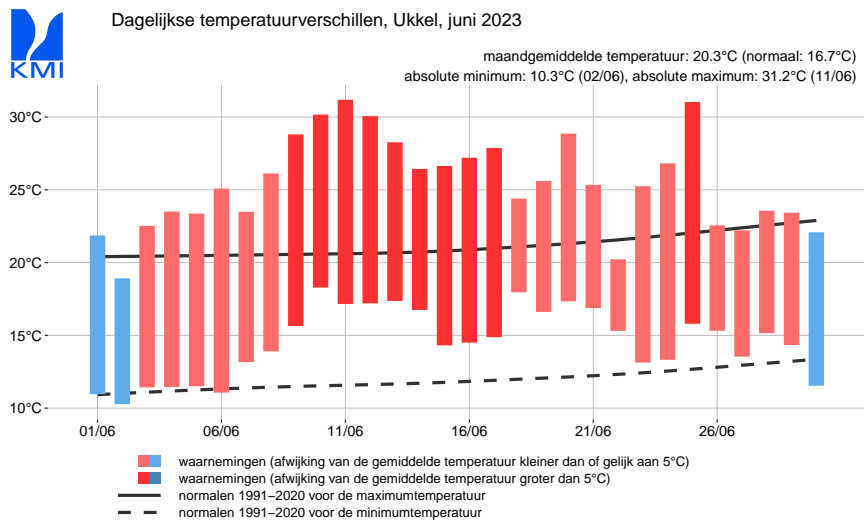

Fig. 2

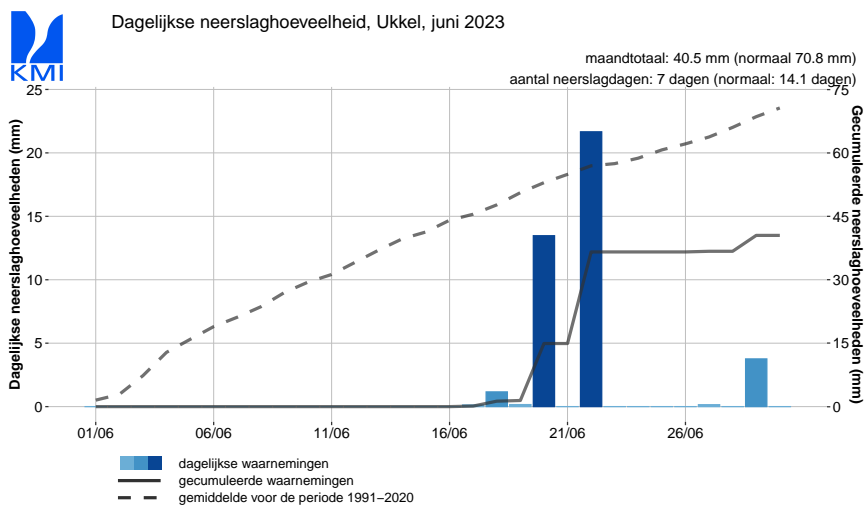

Fig. 3

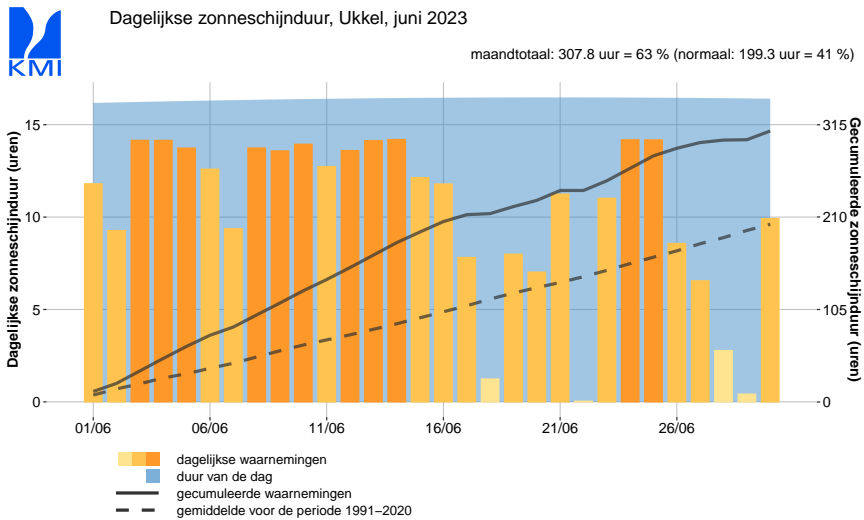

Fig. 4

Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991

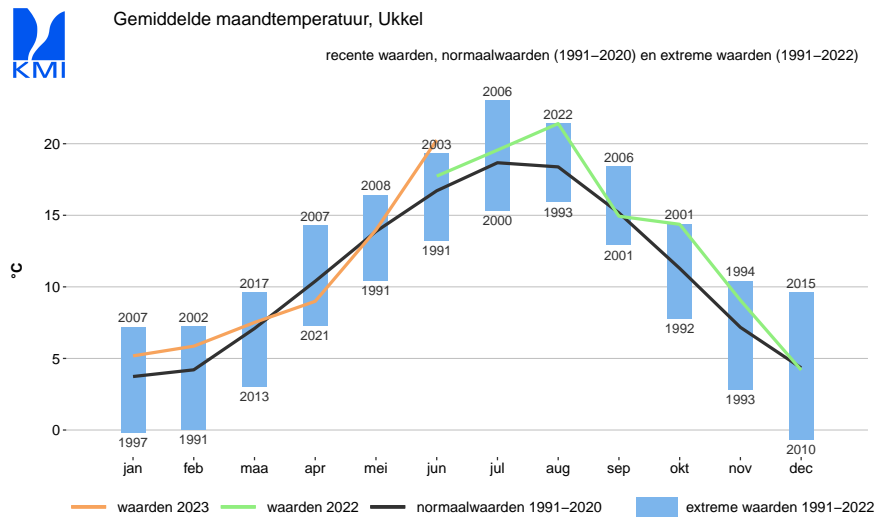

Fig. 5

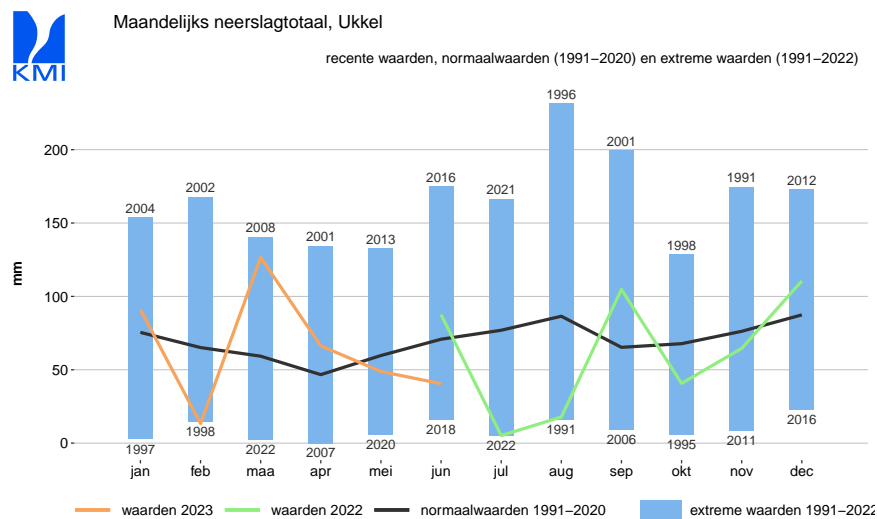

Fig. 6

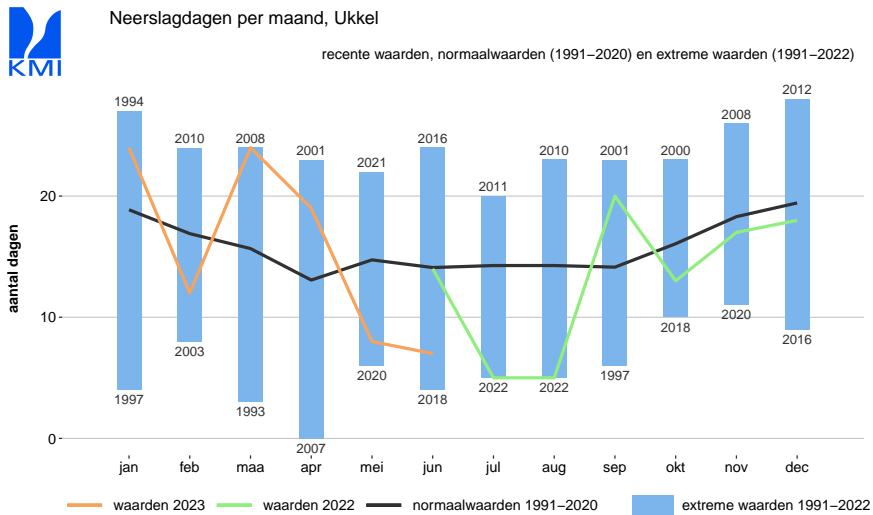

Fig. 7

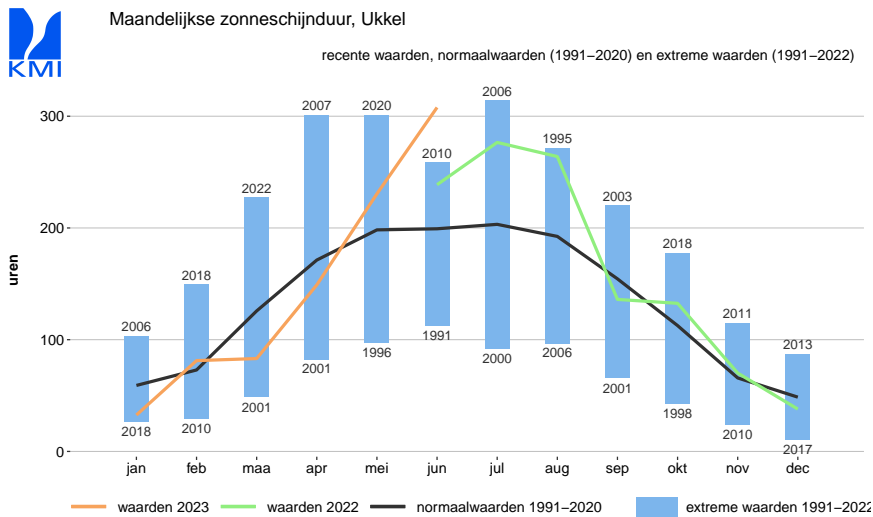

Fig. 8

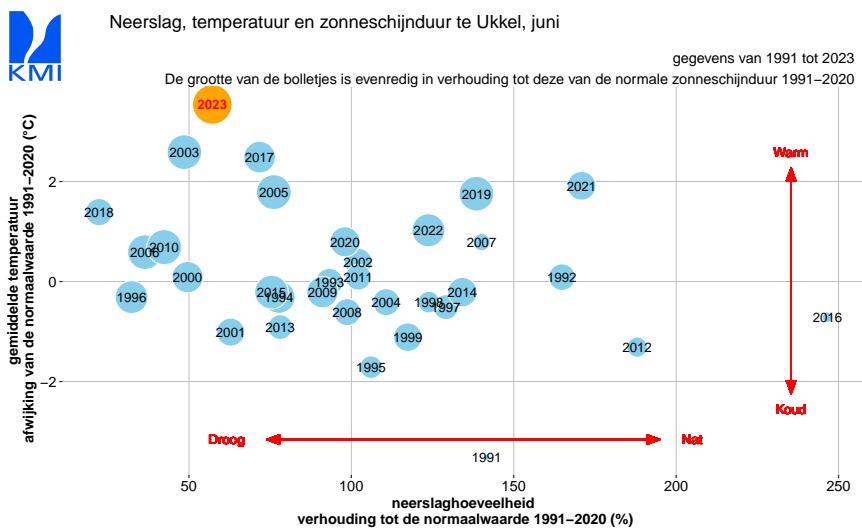
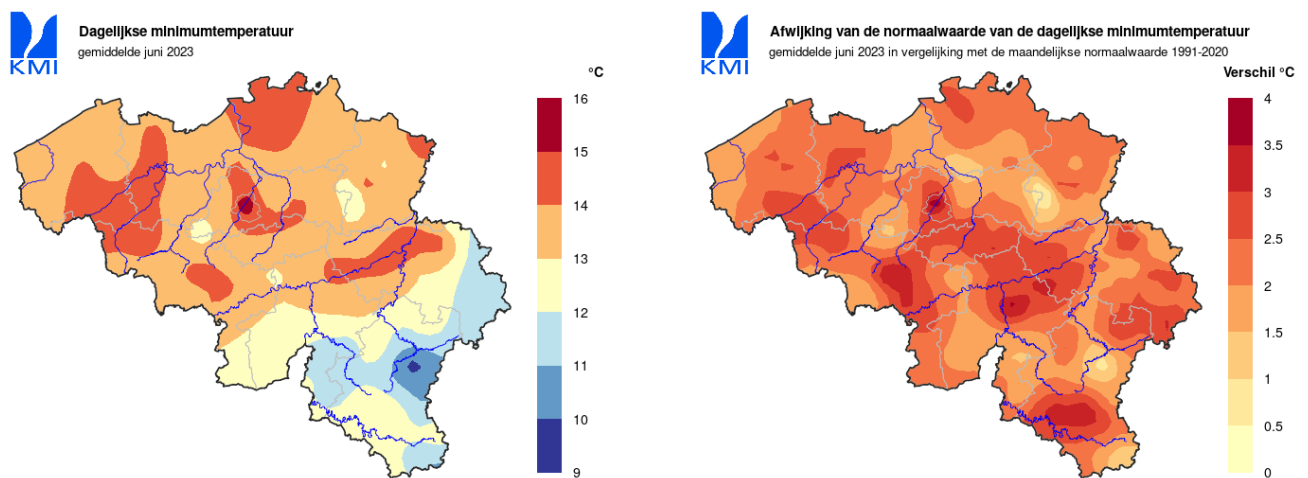
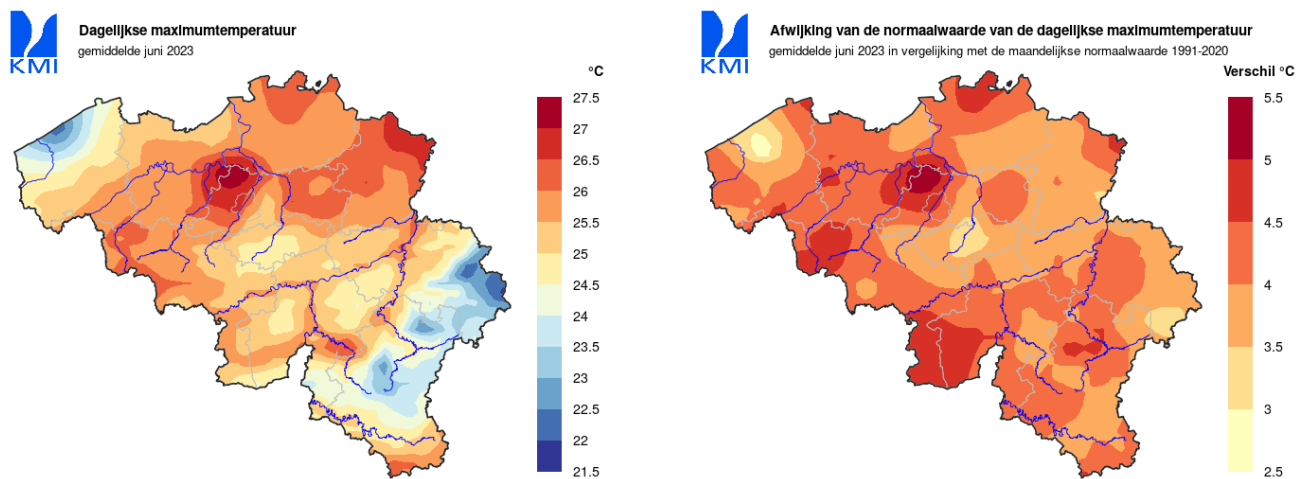
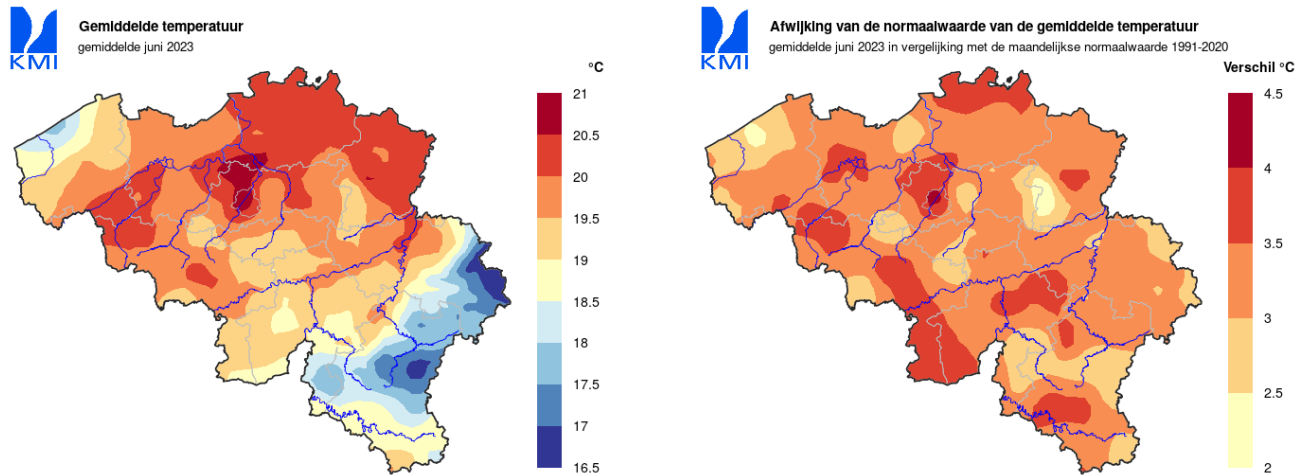

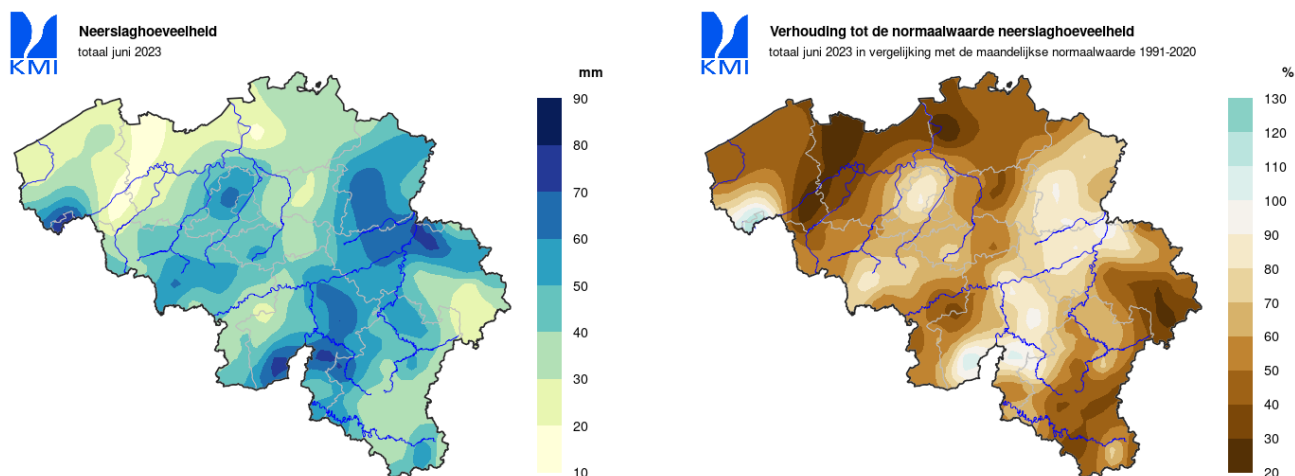
Fig. 9

3. Klimatologisch overzicht voor België, juni 2023

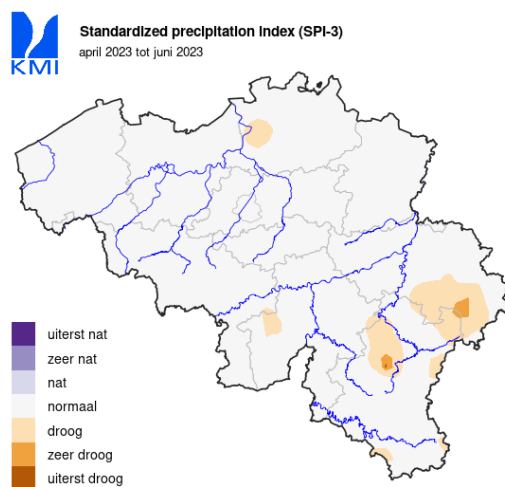
Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

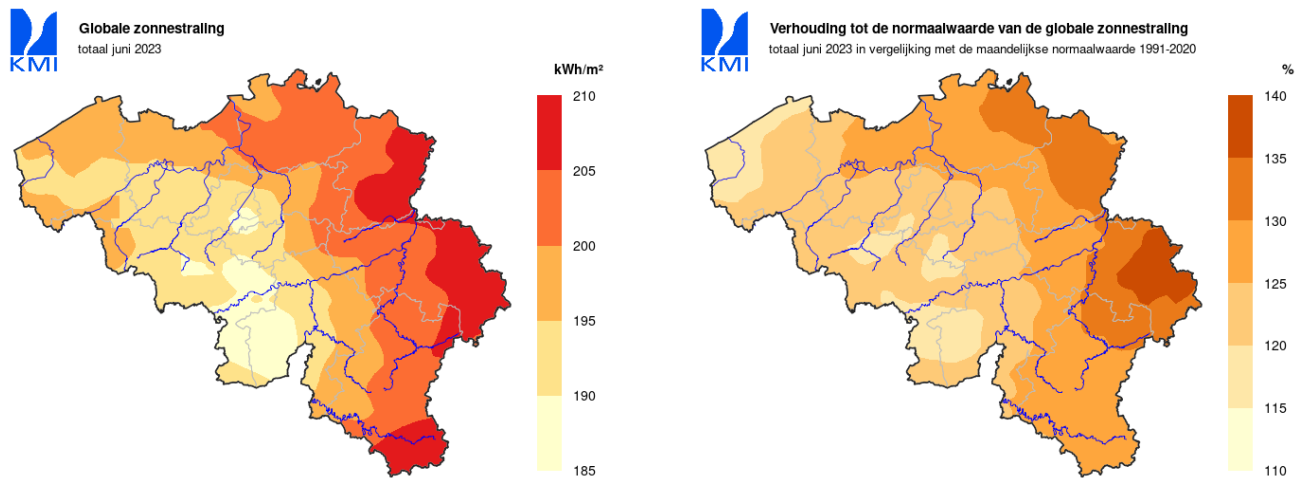

Geografische verdeling van de droogte-index

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1991–2020). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 juli 2023. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2023